

[Poul Dam.]

då, at man hermed tænkte på et mildt, vadt-indpakkende velfærdssamfund. Er det ikke langt snarere et samfund, der bygger på erkendelsen af det frie menneskes værdighed som en selvstændig personlighed, der har noget at skulle have sagt i det daglige dér, hvor han er, i de sammenhænge, som han står i?

Vi har i vores uendelige godhed og uendelige lovgiveriske aktivitet på mange måder skabt et venligt og rart myndervelfærdssamfund. Vi skulle måske i en periode bestræbe os på at skabe et friere samfund, ét, der var mindre formynderisk. Det er ikke noget, der bliver en modsætning til velfærdssamfundet — et velfærdssamfund forstået som et samfund med lige vilkår for alle — men det er et velfærdssamfund, der aldrig glemmer, at mennesket ikke lever af velfærd alene. Det gælder om at gøre frihedsrettighederne reelle, om at skabe et mere levende demokrati på alle niveauer. Det er i virkeligheden på lang sigt forudsætningen for et fortsat fremskridt.

Det skal måske i denne sammenhæng siges, at der har været tegn i den sidste tid på, at der truer os en ensretning. Fordømmelsen af anderledes tænkende er blevet mere populær, end den har været længe. Der er blevet skabt et nyt politisk parti, som væsentligt synes at søge sine vælgere blandt sådanne, der ønsker at fordømme anderledes tænkende, og der er politikere fra andre partier, som åbenbart har ønsket at konkurrere med dem i at angribe forskellige steder. Jeg skal da meget gerne understrege, at der også er visse grupper af såkaldt venstreorienterede, der er meget hurtige til at fordømme anderledes tænkende på en meget enkel måde. Der er brug for en aktiv tolerance i samfundet, hvor det bliver en forpligtelse at give modstanderne de bedst mulige vilkår for at få deres meninger frem til offentligheden. Tendensen i øjeblikket synes jo at være den modsatte, nemlig at man udelukkende interesserer sig for at holde modstanderne væk fra offentligheden.

Nu er det altså ved at blive sommer — meget kraftigt. Vi ses igen til august, og hvad sker der inden? Der er nogle spareplaner, og dem ville vi egentlig gerne have lov til at høre lidt om, inden vi skilles; det kan vi måske få lov til i eftermiddag. Der er noget med, at man fortsætter forhandlingerne om Danmarks indlemmelse i De europæiske Fællesskaber. Det ser vi på med spænding og frygt. Jeg lagde mærke til, at hr. Per Hækkerup citerede hr. J. O. Krag for en række betingelser, og jeg vil gerne understrege, at mig forekommer det at være ganske afgørende, om det bliver muligt at opretholde det danske demokrati på alle områder fuldt ud inden for EC, det vil sige først og fremmest, om alle politiske anskuelser får en reel mulighed for at virke og arbejde med deres synspunkter med håb om at få dem igennem. F. eks.: er det tilladt at prøve at lave samfundet om i socialistisk retning inden for fællesmarkedet? Jeg lagde mærke til, at dette ikke var med i hr. Per Hækkerups citat, men det er måske ikke helt nogen forglemmelse. Og så kommer der et valg og efter dette en regeringsdannelse. Den regeringsdannelse er det for tidligt at snakke om, det er jeg ganske enig med hr. Per Hækkerup i.

Hr. Enggaard var bange for, at SF efter valget ikke ville lade socialdemokraterne i fred. Det er klart, vi har ikke i sinde at lade nogen i fred. Men vi går for øvrigt ud fra, at det, som socialdemokraterne har fremført i de sidste par år her i tinget, det er det, man ønsker at gå til valg på, og det er det, man ønsker at gennemføre bagefter. Det vil nok alle minde socialdemokratiet om siden hen.

Formanden: Jeg skal her afbryde forhandlingen og udsætte mødet. Det genoptages kl. 14.

Mødet udsat kl. 12.37.